

ข่าววัดไทย ติดวัดถุนิยมจริงหรือ

ข่าวจากหนังสือพิมพ์เขาเขียนว่า นักวิจัยธรรมศาสตร์
สำรวจ ๑๔๘ วัด บอกว่า วัดไทยยึดติดวัดถุนิยม เขาสรุปเลย ทั้งที่
วัดในเมืองไทยมี ๓๐,๐๐๐ กว่าวัด สำรวจได้แค่ ๑๔๘ วัด ซึ่งยัง
ไม่ถึง ๑ เปอร์เซ็นต์เลย โดยท่านดอกเตอร์ท่านหนึ่ง ผลการวิจัย
ท่านสรุปว่า

- วัดมองเห็นคุณค่าของศาสนาเพียงเปลือกนอก
 - วัดหลงอยู่กับการปรุงแต่งวัดถุนิยมนอกให้ใหญ่โต
สวยงาม
 - วัดลืมนำสร้งสร้งคุณค่าทางด้านจิตวิญญาณของความ
เป็นพระพุทธศาสนา
- คือสรุปว่า วัดถุนิยม สร้างโน่น สร้างนี่ แล้วก็เสนอให้จัดการ
เรื่องการเงินของวัด
- เรามามองอีกทัศนะหนึ่ง

ข้อ ๑. วัดมองเห็นคุณค่าของศาสนาเพียงเปลือกนอก

ในสมัยที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังทรงพระชนม์ชีพอยู่ มีวัดใหญ่วัดดังหลายวัดนะ มีบันทึกไว้ในพระไตรปิฎก แล้ววัดใหญ่ ๆ เหล่านั้นสร้างโดยพระราชาก็มี มหาเศรษฐีคู่บุญพระพุทธศาสนา ก็มี เช่น

๑. วัดเวฬุวนาราม สร้างโดยพระเจ้าพิมพิสาร ซึ่งยก พระราชอุทยานถวายสร้างวัดป่าไผ่อันร่มรื่น และมีเหตุการณ์ที่สำคัญที่เวฬุวนารามหลายครั้ง

๒. วัดเชตวัน ของท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐี เป็นที่ประทับ ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สร้างใหญ่โตโอฬารมาก แค่อซื้อที่ดินก็ ใช้เงินมหาศาล ค่าก่อสร้างอีกเยอะเยอะ สวยสดงดงามจนกระทั่ง เขาแต่งเพลงเชตวันว่า งดงามราวกับสวรรค์ เป็นศูนย์กลางในการ เผยแผ่พระพุทธศาสนาที่ยิ่งใหญ่

๓. วัดบุพพาราม สร้างโดยนางวิสาขา วัดนี้ก็สร้างใหญ่โต โอฬารเช่นเดียวกัน ใช้เงินซื้อที่ดิน ๙ โกฏิ ก่อสร้างอีก ๙ โกฏิ เฉลิมฉลองอีก ๙ โกฏิ รวมเป็น ๒๗ โกฏิ เมื่อสมัย ๒,๕๐๐ กว่าปี ก่อน ถ้าเทียบมูลค่าสมัยนี้นับเป็นเงินมหาศาล

นอกจากนี้ยังมีอีกหลายวัด เป็นที่เผยแผ่พระพุทธศาสนา พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จประทับกลับไปกลับมา เข้าอยู่วัดนี้

บายไปวัดโน้น อย่างนี้ถือว่าพระพุทธองค์ติตวัตถุหรือเปล่า แล้วสร้างทำไม ทำไมไม่ปล่อยให้ญาติโยมอยู่โคนไม้ นั่งอยู่ท่ามกลางแสงแดด ท่ามกลางความสว่างของดวงอาทิตย์ เวลาฝนตกลงมาก็เย็นฉ่ำ หรือให้พระอยู่โคนไม้ตลอดไปเลยอย่างนั้นหรือ อย่างนี้เรียกว่าติตวัตถุ หรือว่ามันจำเป็นต้องสร้าง

แล้วเราได้รู้ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา เพราะมีร่องรอยของศาสนวัตถุที่หลงเหลืออยู่ว่า ณ สถานที่นี้พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเคยประทับ ตรงนี่คือพระคันธกุฎี ตรงนี่คือมหาวิหาร ตรงนี่คือสถานที่ต่าง ๆ ที่มีร่องรอยจากศาสนวัตถุที่ปรากฏเกิดขึ้นมา ซึ่งมันก็ผูกพันไปตามกาลเวลา แต่ก็ยังมีร่องรอยหลงเหลืออยู่

ทีนี้ถ้าหากไม่สร้างให้แข็งแรง สมมติท่านอนาถปิณฑิกเศรษฐีสร้างอารามใหญ่โต เอาไม้ไผ่ทำเป็นเสาเพื่อความเรียบง่าย มุงด้วยจากและหญ้าแฝกอย่างดี ตอบคำถามสิว่า จะมีร่องรอยจากกับไม้ไผ่เหลือมาให้ป็นพยานทางวัตถุว่า เคยมีพระพุทธศาสนาเกิดขึ้นตรงนั้นไหม

อีกอย่างพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงสรรเสริญมากในการสร้างวัดว่า วัดเป็นที่อยู่ของพระภิกษุผู้ประพฤติพรหมจรรย์ เป็นแหล่งแห่งเนื่อนาบุญ เป็นสถานที่ประพฤติปฏิบัติธรรม เป็นที่แสวงหาความรู้ความจริงของชีวิตอันยิ่งใหญ่ ผู้นำอิฐสักก้อนไม้สักแผ่น ตะปูสักตัว มาสร้างวัดด้วยจิตที่เลื่อมใส จะเป็นรหัสผ่าน

ไปสู่สุคติภพ พระองค์ตรัสถึงเรื่องราวเหล่านี้ตลอดเลย ในพระไตรปิฎก ถ้าหากว่าเป็นวัตถุนิยม ท่านก็จะบอกว่า ภิกษุ อุบาสก อุบาสิกาที่รักทั้งหลาย พวกเธออย่าสร้างวัดเลย มีอย่างไรเราก็อยู่กันไปอย่างนั้นเถิด

เพราะฉะนั้น ที่วัดสร้างศาสนสถานต่าง ๆ ขึ้นมาก็เพราะมันจำเป็น เขาไม่ได้สร้างขึ้นมาเพื่อแข่งขัน อย่างน้อยสิ่งที่สร้างก็เป็นของกลางใช้เป็นสาธารณประโยชน์ เป็นพยานทางวัตถุ และที่สำคัญเป็นจุดรวมของกุศลจิตที่เอาชนะความตระหนี่ในตัวของแต่ละคน ที่ค่อย ๆ ก่อตัวกันขึ้นมา

ส่วนมากพวกที่ทำการวิจัยพวกนี้มักไม่ค่อยทำบุญ พวกไม่ทำมักจะมีปัญหากับพวกทำ ไม่รู้เป็นยังไง มันแปลก และพูดเก่ง โมเม แล้วก็ออกกฎขึ้นมาบีบบังคับเพื่อให้พระพุทธานุศาสนานหมดไปเร็วขึ้น แล้วเลือกบีบบังคับเอาเฉพาะพระพุทธานุศาสนาเท่านั้นนะ

ทีนี้ถ้าเกิดไม่ให้อำนาจศาสนวัตถุขึ้นมา เพราะอ้างว่าเป็นวัตถุนิยม เฉพาะพระพุทธานุศาสนา แล้วที่ไม่ใช่พระพุทธานุศาสนาเขาสร้างอาคารต่าง ๆ ขึ้นมาใหญ่โต มีป้ายขึ้นทุก ๆ ๑ กิโลเมตร ซึ่งมีแล้วทางภาคใต้ไปถ้ำผาผดุงเถอะ แล้วอย่างนี้เขาจะมองเมืองไทยว่าเป็นเมืองพุทธ หรือเมืองอะไร ไปคิดเอาในใจไม่ต้องบอก อย่างนี้ติดวัตถุหรือเปล่า

แล้วก็ห้ามซ่อมด้วยนะ เขาบอกมีการปฏิสังขรณ์ ก็ร่างกาย
เรายังพัง เสื้อผ้าก็พัง รถก็พัง บ้านก็พัง วิหารก็พัง พังแล้วไม่ซ่อม
เหวอ พอซ่อมกลายเป็นว่า ติดวัตตุนิยม ติดเปลือกนอก มันไม่ใช่
เรื่องติดวัตถุ แต่เป็นเรื่องว่า ต้องทำ ต้องซ่อม เพื่อกันแดด กันฝน

ลองไปอ่านอานิสงส์ของวิหารทาน พระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ตรัสเองเลยนะ มีไว้เพื่อกันเหลือบ ยุง รื่น ไร กันลม แดด ฝน มีเอา
ไว้เพื่ออาศัย สร้างแล้วมันเสื่อมก็ต้องซ่อม ถ้าซ่อมแล้วมากล่าวหา
ว่าติดวัตถุ อย่างนี้ไม่ถูกนะ

ไม่ซ่อมมันก็พัง แล้วพอไม่ส่งเสริม ไม่สนับสนุน ในที่สุดก็
จะกลายเป็นวัดร้าง พอเป็นวัดร้างก็เอามาจัดสรรละสี เอามาแปลง
เป็นทุน เป็นโน่น เป็นนี่ เป็นอะไรก็ไม่รู้ เรียกไม่ถูก ทั้ง ๆ ที่เจตนา
เดิมของผู้สร้างต้องการให้เป็นวัดรุ่ง เป็นที่อยู่ของพระ เป็นที่พระ
แสวงหาพระนิพพาน มาศึกษาพระธรรมวินัย เป็นที่เผยแผ่ธรรม
เป็นแหล่งแห่งื่อนาบุญ เป็นแหล่งปลูกศีลธรรมแก่ชาวโลก

แทนที่จะแก้ปัญา “วัดร้าง” ให้มาเป็น “วัดรุ่ง” ด้วยการ
เอาพระมาอยู่ เป็นวัดร้างเนื่องจากไม่มีพระ จึงเรียกว่า วัดร้างพระ
เราก็เอาพระมาอยู่ ก็เป็นวัดมีพระ เพราะฉะนั้นแทนที่จะจับพระสึก
น่าจะจับฆราวาสมาบวช วัดร้างก็จะเป็นวัดรุ่ง โดยเฉพาะคนที่เขียน
ว่าวัดติดวัตตุนิยม เห็นคุณค่าแค่เพียงเปลือกนอก น่าจะลองมาบวช
มาลองเป็นสมภารดู แล้วจะเข้าใจ

ข้อ ๒. วัดหลงการปรุงแต่งวัตถุภายนอกให้ใหญ่โต สวยงาม

ไม่ทำให้สวย แล้วจะทำให้ ugly อย่างนั้นหรือ หรือให้
ซ่อมซ่อม จะให้ ugly หรือไม่ให้สวย เชื่อไหม คนที่เขียนว่า เขาไม่ได้
ร่วมบุญเลยสักบาท

มีคน ๒ ประเภทนะ ยากจน กับ อยากจน

คนยากจน คือ อดีตคนเคยรวย มีความตระหนี่ ไม่ทำทาน
ชาตินี้เลยเป็นคนยากจน

คนอยากจน คือ คนรวย แล้วมีความตระหนี่ ไม่ทำทาน
ต่อไปก็จะเป็นคนยากจน

“ยากจน” กับ “อยากจน” มันเหมือนกันนะ มันเชื่อมกัน
ด้วยความตระหนี่

รวยแล้วอยากจนก็ให้ตระหนี่ หรือเห็นใครจะมาสร้างทาน
กุศลก็ไปห้ามเขา ไปเบรกรเขา พวกนี้ต่อไปจะกลายเป็นคนเคยรวย

เพราะฉะนั้น การก่อสร้างอะไรขึ้นมาสักอย่างหนึ่ง
ในพระพุทธศาสนาเป็นทางมาแห่งสวรรค์นะ คุณครูไม่ใหญ่ว่า
ท่านดอกเตอร์คิดไม่ถูก ต้องไปคิดใหม่นะ แต่ครูไม่ใหญ่ไม่ได้จับนะ
จับแค่แก่นกรรมตรี

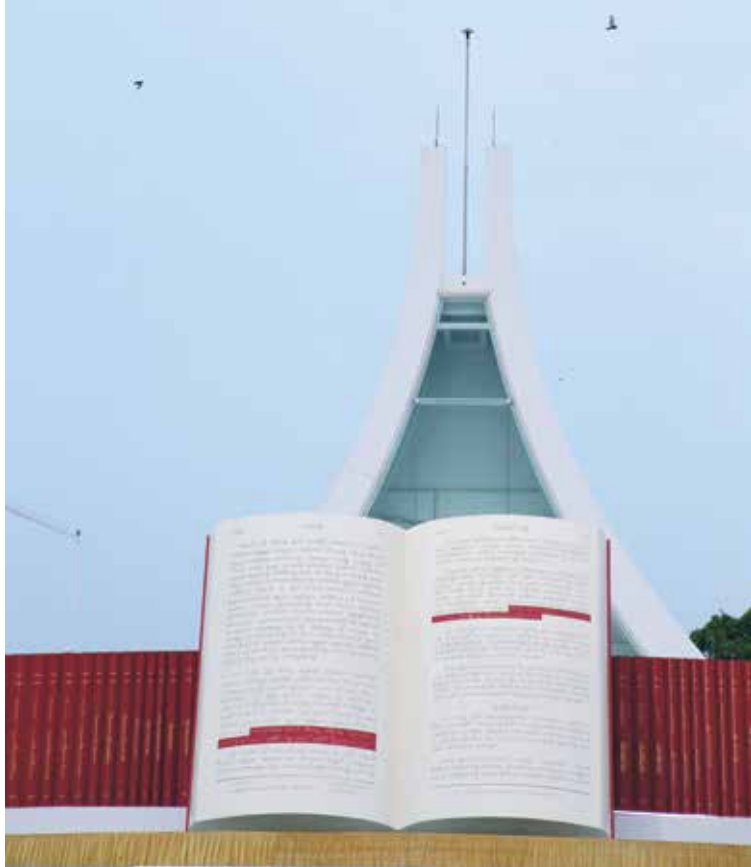
ข้อ ๓. วัดลัทธิสร้างสรรค์คุณค่าจิตวิญญาณของความเป็น พระพุทธศาสนา

วัดไม่ได้สอนเรื่องนี้จริงหรือ ๑๙๘ วัด ไปเดินทั่วถึง
หรือเปล่า ลองไปเดินให้ครบ ๓๐,๐๐๐ วัด เราจะเห็นว่าวัดที่
เขาปฏิบัติธรรมอยู่ หลวงปู่หลวงตาตั้งเยอะแยะท่านปฏิบัติธรรม
เอาแค่วัดขาน ๆ กรุงเทพฯ นี่ มีอยู่วัดหนึ่งเขาก็กังปฏิบัติธรรมอยู่

คฤหัสถ์มุ่งในการทำมาหากิน จู้ ๆ จะชวนให้มานั่งหลับตา
ชวนให้รักษาศีล ไม่ค่อยมา จึงต้องเริ่มต้นจากการทำบุญกุศลอย่าง
ง่าย ๆ ก่อนให้ทำทานก่อน โดยให้มาทอดกฐิน ทอดผ้าป่า เมื่อมา
แล้วก็จะได้มีโอกาสรักษาศีล อย่างน้อยชั่วโมงหนึ่ง หรือหลายชั่วโมง
หรือครึ่งวัน ก็ต้องรับศีลจากพระ แล้วก็มีโอกาสได้เจริญภาวนา ได้
ทั้งทาน ศีล ภาวนา จิตก็ถูกขัดเกลาให้บริสุทธิ์ผ่องใสขึ้นเรื่อย ๆ
เมื่อจิตผ่องใสก็จะเป็นรหัสผ่านไปสู่สุคติภพ

เพราะฉะนั้น การสร้างอะไรต่าง ๆ โดยเอาถาวรวัตถุที่เป็น
ประโยชน์และมีความจำเป็นจะต้องสร้างเป็นตัวตั้ง แล้วไปชวนให้
โยมมาทำบุญ โยมก็จะมีโอกาสได้ทั้งทาน ได้ทั้งศีล ได้ทั้งภาวนา
มันอย่างนี้นะ

เพราะฉะนั้น ไม่ใช่ติดวัตถุนิยม แต่เป็นเครื่องอาศัยที่จำเป็น
ต้องทำ สร้างแล้วก็ต้องสร้างให้สวยงาม ให้คงทนถาวรเหมือนวัด
ในสมัยพุทธกาล ความสวยงามจะทำให้จิตประณีต ความคงทน

ความแข็งแรงจะได้ใช้ประโยชน์ได้เต็มที่ และเป็นพยานทางวัตถุ
นี้แสดงว่าผู้ทำวิจัย ท่านคงไม่ได้ไปอ่านวัดพระเชตุวันว่างดงาม
ขนาดไหน ลองไปศึกษาดู ถ้าท่านอนาถปิณฑิกเศรษฐีทำแบบ
ไม่สวยก็ไม่สมฐานะท่านนะ เรื่องมันเป็นอย่างนี้

ในฐานะที่เราก็คือเป็นวัดหนึ่ง ก็เลยต้องพูดให้ฟังบ้าง เพราะ
เขาพูดถึงวัด

๒๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖